

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Valintaesitys

VihreäValo - Vaihtoehtoisista energiamuodoista voimaa logistiikka- alalle -investoinnit

Hankkeen sisältö

Lisääntyvät kuljetustarpeet, biojalostamohankkeiden saavutettavuus ja älyn lisääntyminen liikenteessä vaativat ammatilliselta koulutukselta vihreää siirtymää tukevia investointeja ajoneuvojen ja muun opetuksessa käytettävän laitteiston osalta. Työelämässä tarvitaan uutta tietoa ja osaamista logistiikka-alan vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä koskien, koska vaatimukset vähähiilisyiden ja vihreän siirtymän edistämisestä ovat kasvaneet. REDU haluaa vastata Green Deal -kasvustrategian tavoitteisiin vähentämällä fossiilisten polttoaineiden käyttöä investoinneilla ja TKI-toiminnan yhteistyönä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa, ja toimimalla alan esimerkkinä toiminnan muuttamisesta vähähiilisempään suuntaan.

Opiskelijoiden osaamisen kehittämisen näkökulmasta on välttämätöntä, että oppilaitoksessa on käytössä nykyaikaista kalustoa, jotta opiskelija oppii käyttämään ja huoltamaan ajoneuvoja, joita käytetään enenevässä määrin myös työelämän ympäristöissä. Suuret yritykset panostavat nyt voimakkaasti ympäristöstä huolehtimiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen investoimalla vähähiilisiin energiaratkaisuihin. Tulevaisuudessa vaatimukset myös alihankkijoille kasvavat. Näin ollen vihreä siirtymä läpäisee koko toimialan, jolloin myös opetuskalusto ja oppimisympäristöt täytyy päivittää vastaamaan nykyaikaista teknologiaa, työelämän tarpeita ja kansallisia ja kansainvälisiä vihreän siirtymän vaatimuksia. Investointien ja tutkimuksen kautta REDU ja Lapin ammattikorkeakoulu voivat tukea alueen ja toimialan uudistumista kehittämällä kestäviä ratkaisuja ja osaamista.

Sähkö- ja kaasukuorma-autot -investointihanke (400377) ja -kehittämishanke (401211) toteutetaan hankeparina. Oppilaitokset toimivat esimerkkinä hankkiessaan uutta kalustoa, joka toimii joko osittain tai kokonaan uusiutuvalla energialla. Uusi kalusto tarjoaa myös tutkimus- ja kehittämissympäristön TKI-yhteistyöhön, yhdessä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa toteuttavaksi.

Hankkeen investointiosiossa hankitaan REDUn logistiikka-alan opetuskäyttöön kaasu- ja sähkökuorma-autot. Uuden kaluston tavoite on opettaa työelämän tarpeita vastaavia taitoja moderneilla välineillä. REDUn opetuskäytössä olevien kuorma-autojen ajosuoritteet vastaavat kohtuullisesti ammattiliikenteessä käytettävien jakeluautojen ajosuoritteita Rovaniemen seudulla. Opetuskäytössä voidaan kerätä hyvin verrattavissa olevaa tietoa myös siitä, kuinka kaasu- ja sähkökuorma-autot toimivat Lapin olosuhteissa

esim. jakeluautojen reittejä ja polttoaineenkulutusta mitaten. Opiskelijat oppivat jo koulutuksessaan huomioimaan energiatehokkuuden ja vähähiilisyyden omassa työskentelyssään. Kehittämishankkeessa datan keruuta ja analyysiä toteutetaan TKI-yhteistyössä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa. Uutta tutkimustietoa hyödynnetään paitsi opetuksen kehittämisessä myös alueen työelämän kehittämistoimenpiteiden tukena.

Investointi- ja kehittämishankkeiden tuloksena REDUssa on opetuskäytössä sähkö- ja kaasukuorma-autot, joiden ajosuoritteista saadaan dataa Lapin AMK:n tutkimus ja kehittämistyöhön (esim. opinnäytetyöt) ja yritysten investointien ja aluekehittämisen tueksi esim. infran kehittämiseen liittyen. Kehittämishankkeessa luodaan lisäksi REDUn logistiikka-alalle pitkän tähtäimen suunnitelma vähähiilisten ja vaihtoehtoihin voimanlähteisiin perustuvien ajoneuvojen hankintaan Lapin Green Deal -ohjelman tavoitteita tukien. Kehittämishankkeen työpaketissa 3 toteutetaan TKI-yhteistyöhön liittyvät toimenpiteet yhdessä Lapin AMK:n, REDUn ja työelämän toimijoiden kanssa.

Lisätietoja hakemuksesta

Lapin pitkät etäisyydet muista alueista ja sisäisesti sekä elinkeinoelämän vahva teollisuuspainotus näkyvät erilaisten ajoneuvojen ja koneiden kuljetukseen panostamisessa maakunnan koulutuksessa. Koulutuskeskus REDU ja Ammattiopisto Lappia ovat toteuttaneet useita logistiikka-, metsätalous- ja maansiirtoalan oppimisympäristöinvestointeja kahdella aiemmin päättyneellä ohjelmakaudella, yhteensä usean miljoonan euron kustannusvaikutuksilla. Tämä tietenkin johtuu erityisesti siitä, että investointi jokaiseen yksittäiseen koneeseen tai ajoneuvoon aiheuttaa usean sadantuhannen euron kustannukset. Vihreä valo -hanke kuuluu samaan kategoriaan. Hanke on tiukasti kytköksissä koko teollisuuden vihreään siirtymään, koska koneiden ja ajoneuvojen osuus kokonaishiilipäästöistä on niin huomattava.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvion tiivistelmä

1 Koneet ja laitteet 750 000 €, Flat rate 1,5 % investoinneista 11 250 €, **Nettokustannusarvio yhteensä 761 250 €**

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

1 Haettava EU- ja valtion rahoitus 532 875 € (70 %) 2 Omarahoitus: kuntarahoitus 228 375 €

Rahoitussuunnitelma yhteensä 761 250 € (100 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on arvioitu yleisten arviointiperusteiden näkökulmasta toteuttamiskelpoiseksi. Erityisten valintaperusteiden arvioinnissa erityistavoitteessa 1.1 hankehakemus sai pisteet 31/52 (60%) erityistavoitteen mukaisista enimmäispisteistä.

Rahoittajan esitys

Lapin liitto esittää puoltavan lausunnon antamista hankkeelle.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Kuljetus- ja logistiikka-alan kaluston osalta vihreä siirtymä on ollut toivottua hitaampaa. Investoinnit ovat suuria, ja niiden käyttöajat pitkiä, minkä vuoksi yksittäisen hankinnan harkinnassa aiempaan tavanomaiseen tekniikkaan perustuvat argumentit ymmärrettävästi korostuvat. Fossiilisella polttoaineella toimivan kaluston osalta on paljon kokemusta käytönaikaisesta toimivuudesta sekä huoltojen korjausten hallinnasta. Myös kaluston käyttöön ja huoltoon liittyvä osaamisen taso tiedetään korkeaksi.

Uusiutuvilla ja vähäpäästöisillä energialähteillä toimivien raskaan liikenteen ajoneuvojen ja työkoneiden määrän lisääntymisen nopeuttaminen edellyttää näyttöä, että niiden riskitasot ovat käytettävyyden ja huollettavuuden näkökulmista hallittavissa. Ammatillisen koulutuksen investoinnit voivat toimia tässä esimerkkeinä vähähiilisemmän kaluston käytettävyydestä ja huollettavuudesta.

Samalla investointi koulutuskalustoon mahdollistaa alan koulutuksen painopisteen siirtämistä vähähiilisemmän ajoneuvo- ja konekannan suuntaan. REDU kouluttaa kuljettajia ja huoltajia, ja sen omistamat ajoneuvot ja koneet ovat olennainen osa koko alan oppimisympäristöä.

Hanke on osa kehittämis- ja investointikokonaisuutta, jossa ammatillisen ja ammattikorkeakoulutuksen yhteistoiminnassa tavoitellaan raskaan liikenteen vihreää siirtymää.

Hanke on ohjelman ja erityistavoitteen mukainen. Se vastaa myös Lappi-sopimuksen painotuksia ja on älykkään erikoistumisen strategian mukainen.